

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj V.

V sredo 10. listopada 1847.

List 45.

Pevca slovó.

Vesél sim prepéval,
Verstíce nabéral,
Pa pétje in lajne
Le prazne so sanje;
Zakaj bi li pél?

Domá in po hósti
Sim pticam v mladósti
Bil védno podnévi
V nedolžnim prepévi;
Kakó bi zdaj pél?

Preljuba daníca
Mi sije na lica,
Zbduje mi želje
Do véčne dežele;
Kakó bi li pél?

O zóru ko vstanem
Od straha se zganem,
Pomislikov méra
Molítev spodvéra,
Kakó bi li pél?

Razjedajo téže,
Kar péče alj réže
Občutljeje moje,
De človek ne poje;
Kakó bi li pél?

Čez dan navelíča
Me délo, in piča
Zvečer me skerbí,
Kér v hramu je ní;
Kakó bi li pél?

Prijatlam pa péti
Kakó čem začéti?
Kér stare že zdajne
So žalostne lajne;
Kakó bi li pél?

Od žaliga pétja
Nehati vsak svétja;
Če ni veselíca
Alj kaka zdravíca,
Bi sebi li pél?

Nebéška dežela
Je polna veselja,
Per angeljskih kórih
In zvoljenih zbórih —
Tam góri bom pél.

D.

Pečnice z vzdanimi velikimi kôtlí.

Obertništvo se nekaj lét sém dobro naprej po-
míka. Vseskozi se kaj znajde, kar kmetijstvu dobro
hasne. Kmetijstva pa dan današnji mende nobeden
bolj ne podpira, ko taki, ki kaže in pomaga les
prihranjevati. Zakaj les kmetovavca čedalje huje
prijemlje, ako ga nima v svojim, kér njegova cena
vedno raste. Veliki dobrotniki so tisti, ki so znajdli
pečí za hiše in ognjiša, pri kterih se veliko derv
prihrani, ali pa, ki so popravili pečnice, de
se dajo vzdati veliki kôtlí, pri kterih je
mènj kurjave potreba. In to popravílo je vrédno,
de se vsakimu kaj večimu kmetijstvu priporóči, kjer
se za živíno v kôtlíh kúha.

Dosihmal so taki kôtlí ali na verígah nad
ognjíšem viseli, in so silno veliko derv potrebovali,
poprej ko je zavrélo. Drugi so imeli pečnice za-nje
z velikimi ístanji, takó de so se cele velike polena
pod kôtel lahko metale. Te pečnice so bile brez
duška in sapnika, in veliko vročine je na veli-
kih ístanjih zopet izpuhtélo. Veliko lepih suhih
polén so té pečnice požerle. Če za tako pečnico
niso derva práv suhe, ne goríjo, kakor v naših
navadnih pečéh ne, kér duška in sapnika ni. V
pečnicah po novim se komaj polovíca derv po-
trebuje, in še té so dobre, kakoršne so.

K meni pride letašnja spomlad zidár iz Ném-
škiga Gradca, ter se ponudi, mi pečnico za kôtle
popraviti. Na Gradčane se je dobro zanesti: ima-
jo sercé na jeziku; vunder sim pa mislil, de peč-
níca, če mi jo tudi po novim popravi, ne bo kaj
boljši, ko je. Terdil mi je pa, de po njegovi
napravi ne bo treba pol toliko derv, ko do zdaj,
in de bo v kôtlíh pol poprej vrelo, ko do zdaj. Ko
mi je potem še povedal, de za svoje delo ne terja
več ko 4 goldinarje in preživitek za se in svojiga
pomagača, in de cela roba, kar jo je od kovaca
k ti reči potreba, ne bo čez 2 goldinarja znesla,
sim pervolil v to poprávo. — V štírih dneh je bila
nova pečnica dodelana, kôtlá vzdana, vratca na
majhne ístanje narejene, dva roša, vsak pod en
kôtel vzdana, dva majhna dimnika iz pečnice iz-
peljana: cela reč mi ne pride na 10 goldinarjev,
in reči moram, de sim za več ko za 10 goldinar-
jev pri sami kurjavi na dobičku; zakaj od tistihmál
mi ni treba za derva pod kôtel več skerbeti, jeveri,
dračje, skodle, vse je dobro, in čeravno vse srovo
in mokro, kmalo gorí, v kôtlu pa hitro vrè in kipí.

Vém, de je v vsakim méstu že kak zidár, ki
take pečnice — z majhnimi ístanji, s sapnikom pod
kuríšem, z dimnikom iz pečnice — déla, de mu le
kdo reče. Obertnite se torej, kmetovavci! brez
skerbí na take zidárje: čez samo to zimo, ki je